

TE-palvelut

tjänster | services

EURES-työnvälitys ja muuta ulkomaalaisasiaa

Keski-Suomen TE-toimiston EURES-neuvonta

Oletko saanut meiltä kirjeen?

- ▶ EURES ja TE-palvelut on lähettänyt 30 700 (Keski-Suomessa 1399 yritystä) maatalousalan yritykselle kirjeen viikolla 3, kysytty rekrytointitarpeita.
- ▶ Kirje on postitettu yrityksille toimialoilta 011-015
(yksivuotisten ja monivuot. kasvien viljely, taimien kasvatus, kotieläintalous, sekatilat)

Jos et ole saanut kirjettä ja haluat keskustella TE-toimiston kanssa työvoiman hankintaan liittyvistä asioista – teemme yrityksellesi **rekrykartoituksen** – ota yhteyttä

Sari Takanen, puh. 02950 46080 tai Mari Turunen, puh. 02950 46215
tai Keski-Suomen TE-toimiston yrityspalvelut, puh. 02950 46006.

EURES-palvelut edistävät työnantajien ja työntekijöiden kohtaamista koko Euroopan alueella

EU/ETA-maat

Alankomaat

Belgia

Bulgaria

Espanja

Irlanti

Islanti

Iso-Britannia

Italia

Itävalta

Kreikka

Kypros

Kroatia

Latvia

Liechtenstein

Liettua

Luxemburg

Malta

Norja

Portugali

Puola

Ranska

Romania

Ruotsi

Saksa

Slovakia

Slovenia

Suomi

Tanska

Tšekki

Unkari

Viro

+Sveitsi

Rekrytointi Euroopasta

- ▶ Jos Suomesta ei ole saatavilla työvoimaa kohtuullisessa ajassa, EURES auttaa työnantajia löytämään työntekijöitä muista Euroopan maista
- ▶ EURES (European Employment Services) on Euroopan talousalueen maiden yhteinen työnvälitysverkosto
- ▶ Rekrytoinnin yksi työkalu on **EURES-portaali**, jossa on eurooppalainen työpaikka- ja CV-pankki
<http://eures.europa.eu>
- ▶ EURES-portaalissa työnantaja voi ilmoittaa avoimista työpaikoista sekä selata työnhakijoiden ansioluetteloita
- ▶ Luotettavaa ja julkista palvelua Euroopassa toimiville yrityksille
- ▶ Palvelut ovat maksuttomia
- ▶ Rekrytoitaessa EU/ETA-maiden kansalaisia maksullisia työlupia tai aikarajoitettuja viisumeja ei tarvita

EURES auttaa rekrytoinnissa Euroopasta

- ▶ rekrytoinnin käynnistämässä ja rekrytointiprosessin toteuttamisessa yrityksen tarpeiden mukaan
- ▶ avoimen työpaikan markkinoinnissa EU/ETA-alueella EURES-sivuilla ja kohdemaiden työnvälitysviranomaisten verkostossa
- ▶ hakemusten vastaanottamisessa/esivalinnan tekemisessä tarvittaessa - työnantaja tekee aina lopullisen valinnan
- ▶ tiedottamalla Euroopassa järjestettävistä rekrytointitapahtumista, joihin työnantaja voi haluttaessaan osallistua (ulkomaan matkoilla työnantaja maksaa omat kulunsa) tai jättää työpaikkailmoituksensa asiantuntijalle, joka mainostaa sitä sopiville hakijoille
- ▶ järjestämällä työnantajalle ulkomailla räätälöityjä rekrytointitilaisuuksia paikallista EURES-verkostoa hyödyntäen
- ▶ tällä hetkellä erityisprojektit SoteEures (ns. lähtömaakoulutus), ICT/InsinööriEures ja FarmiEures

Onko sinulla tai onko sinulle tulossa ulkomaalaisia työntekijöitä?

Työpaikkasuomi

- ▶ Ryhmämuotoinen koulutus (4-15 osallistujaa/ryhmä)
- ▶ Kesto 30, 60 90, tai 120 tuntia
- ▶ Lähi- tai etäopetusta, arkisin tai viikonloppuisin
- ▶ Voidaan toteuttaa työpaikkakohtaisesti tai yhdessä usean työnantajan/yrittäjän kesken

Kansainvälinen työyhteisö -valmennus

Esimerkkiteemoja: Kansainvälinen vuorovaikutus, viestintä ulkomaalaisten kanssa, henkilöstön kv-osaamisen hyödyntäminen

Yritys maksaa 30-50 % koulutuksen kustannuksista, loput maksaa Työvoiman liikkuvuus Euroopassa (ESR) –hanke.

Eka EURES työpaikka –tuki työnantajille

- ▶ **Eka EURES-työpaikan taloudellisen tuen avulla helpotetaan nuorten osaajien rekrytointia toisesta EU-maasta**
- ▶ Työnantajalle myönnettävä tuen suuruus määräytyy työhön tulevalle tarjotun tukipaketin perusteella
- ▶ Tuen suuruusluokka on noin 872–1090 euroa/työntekijä
- ▶ Tuki on Suomessa yritykselle verotonta
- ▶ Tukea saava työnantaja/yritys on:
  - henkilöstömäärältään enintään 250 henkilöä
  - laillisesti sijoittautunut johonkin EU-maahan, Norjaan tai Islantiin
  - tarvitsee osaajia, joita ei löydy omasta maasta
  - tekee nuoren kanssa vähintään 6 kuukauden työsopimuksen, jonka palkka- ja työehdot ovat kansallisen työlainsäädännön mukaiset
  - työ voi olla koko- tai osa-aikaistatyötä, mutta kuitenkin vähintään 50 % kokopäiväisestä työajasta

Eka EURES työpaikka -tuki työnantajille

- ▶ Työnantajan tulee tarjota vähintään
  - työhön perehdytystä
  - kielikoulutusta
  - apua paikkakunnalle asettautumiseen
- ▶ Palkattavan työntekijän tulee olla 18–35-vuotias EU/ETA -kansalainen, joka muuttaa työn perässä toiseen EU:n jäsenvaltioon, Norjaan tai Islantiin
- ▶ Yhden tai useamman toimen tulee alkaa kolmen viikon kuluessa siitä, kun nuori on aloittanut työnsä
- ▶ Eka EURES projektia hallinnoi Ruotsin työnvälitys
  - Hakemuslomakkeet > www.yourfirsteuresjob.se/employer
- ▶ **Lisätietoa saa paikallisesti TE-toimiston EURES-asiantuntijalta sekä voit lähettää sähköpostia yfej@te-toimisto.fi**

Ulkomaalaisen työnteko-oikeuden perusteet

- ▶ Ulkomaisella työntekijällä pitää olla työnteko-oikeus Suomessa
- ▶ Työntekijän työnteko-oikeus Suomessa voi perustua seuraaviin asioihin:
  - EU- tai ETA-maan kansalaisuus
  - työntekijän voimassaoleva oleskelulupa
  - muu ansiotyöhön oikeuttava oleskelulupa
  - työntekijä ei ulkomaalaislain nojalla tarvitse oleskelulupaa (viisumilla/viisumivapaasti tehtävä työ)

Yleisimmät ulkomaalaisluvut ja työnteko-oikeus

- EU/ETA kansalainen.** Työnteko-oikeus ilman erillistä lupaa. Oikeuden suomalaiseseen sosiaaliturvaan määrittää Kela. EU/ETA-kansalaisen rekisteröinti poliisilla, jos tarkoitus olla yli 3 kk Suomessa, mutta rekisteröinti hyvä tehdä heti kun työ alkaa (työsopimus mukaan).
- A** Jatkuva määräaikainen lupa. Jos myönnetty tietylle alalle (esim. rakennusala tai kokit/keittäjät/kylmäköt), on työskentelyoikeus vain ko. alalla. Jos myönnetty tiettyyn nimettyyn yritykseen (Oy Firma Ab), saa työskennellä vain ko. yrityksessä.
- P** Pysyvä oleskelulupa.
- P-EY** Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen pysyväluonteinen lupa. Vertaa P-lupa.
- B** Tilapäinen oleskelulupa, määräaikainen, rajoitettu tai rajoittamaton työnteko-oikeus (esim. opiskelijat 25 h/vko).
- EHOL** Elinkeinoharjoittajan lupa

EU/ETA-maan kansalainen

- ▶ Pohjoismaan, Euroopan unionin jäsenmaan, Liechtensteinin tai Sveitsin kansalaisen ei tarvitse anoa työntekoa varten erillistä oleskelulupaa Suomeen
- ▶ He voivat työskennellä Suomessa kansalaisuutensa perusteella
- ▶ Voi oleskella ja tehdä Suomessa vapaasti työtä edellyttäen, että
  - jos unionin kansalainen oleskelee Suomessa yli kolme kuukautta, hänen on rekisteröitävä oleskelunsa poliisilaitoksella
  - jos Pohjoismaan kansalainen oleskelee Suomessa yli kuusi kuukautta, hänen on rekisteröitävä oleskelunsa maistraatissa

Työnteko-oikeus viisumilla tai viisumivapaasti

- ▶ **Tietyissä tilanteissa ulkomaalainen voi tehdä Suomessa ansiotyötä ilman oleskelulupaa**
  - oltava voimassa oleva viisumi, jos kyseessä ei ole viisumivapaan maan kansalainen
  - kesto on rajattu
- ▶ **Ulkomaalainen ei tarvitse oleskelulupaa, jos hän esimerkiksi**
  - tulee marjojen, hedelmien, erikoiskasvien, juuresten ja vihannesten poimintaan tai korjuuseen taikka turkistarhatyöhön enintään kolmen kuukauden ajaksi
  - Muut maa- tai puutarhatalouden tehtävät edellyttävät työntekijän oleskelulupaa, tai jos työsuhteen kesto on yli 3 kuukautta

Rajoittamaton työnteko-oikeus

- ▶ Ulkomaalaisella on **rajoittamaton työnteko-oikeus**, jos hänellä esimerkiksi on voimassa oleva
  - pysyvä oleskelulupa
  - jatkuva oleskelulupa muulla kuin työnteon tai ammatinharjoittamisen perusteella
  - oleskelulupa perhesiteen perusteella
  - oleskelulupa tilapäisen suojelun tai muun humanitaarisen maahanmuuton perusteella

Opiskelijan työnteko-oikeus

- ▶ Opiskelijalla (joka ei ole EU/ETA-maan kansalainen) on **rajoitettu työnteko-oikeus**
- ▶ Lukukausien aikana, jolloin oppilaitoksessa järjestetään varsinaista opetusta, voi tehdä ansiotyötä osa-aikaisesti, **keskimäärin 25 tuntia viikossa**
- ▶ Oppilaitoksen loma-aikoina, eli kesä- ja joululomilla, voi tehdä ansiotyötä kokopäiväisesti ilman tuntirajoituksia

Turvapaikanhakijan työnteko-oikeus

- ▶ Turvapaikanhakijoiden työnteko-oikeus alkaa **kolmen kuukauden jälkeen** turvapaikkahakemuksen jättämisestä, jos hakijalla on voimassa oleva rajanylitykseen oikeuttava matkustusasiakirja, esimerkiksi passi
- ▶ Jos matkustusasiakirjaa ei ole, työnteko-oikeus alkaa vasta **kuuden kuukauden jälkeen** hakemuksen tekemisestä
- ▶ Turvapaikanhakijalla on työnteko-oikeus suoraan lain nojalla eikä sitä tarvitse hakea erikseen
- ▶ Maahanmuuttovirasto ei enää 11.7.16 jälkeen anna turvapaikanhakijalle todistusta työnteko-oikeudesta, mutta työnantaja voi tarkastaa työskentelyoikeuden soittamalla 0295 433 155 ma-pe klo 9-12. Soittaessa on tiedettävä työntekijän nimi ja asiakasnumero Maahanmuuttovirastossa.
- ▶ Turvapaikanhakijan työnteko-oikeus jatkuu siihen asti, kunnes hänen turvapaikkahakemuksensa on lainvoimaisesti ratkaistu

Työnantajan tulee varmistua ulkomaalaisen työntekijän työnteko-oikeudesta

- ▶ Työnantajan on **varmistauduttava** siitä, että palvelukseen tulevalla ja palveluksessa olevalla ulkomaalaisella on vaadittava työntekijän oleskelulupa tai että hän ei tarvitse oleskelulupaa (UlkL 86 a § 1 mom)
- ▶ Tarkista työntekijän työnteko-oikeus henkilön passista tai oleskelulupakortista
- ▶ Työsuojeluviranomaisilta on saatavissa lomakkeet työnteko-oikeuden kirjaamista varten (www.tyosuojelu.fi > ulkomainen työntekijä)

Työnantajan tulee ilmoittaa TE-toimistoon EU:n ulkopuolisista työntekijöistä

► Työnantajan, joka ottaa palvelukseensa muun kuin unionin kansalaisen, tähän rinnastettavan tai tämän perheenjäsenen, tulee viivytyksettä **toimittaa työ- ja elinkeinotoimistolle selvitys ulkomaalaisen työnteon keskeisistä ehdoista** (UlkL 86 a § 2 mom)

- Selvitys TE-toimistolle on tehtävä viivytyksettä (viikon kuluessa) ja sen tulee sisältää työnteon keskeiset ehdot (mm. pääasialliset työtehtävät, työn kesto ja luonne, palkka, sovellettava työehtosopimus ja irtisanomisaika)
- Tiedot voi antaa vapaamuotoisesti tai kopiolla työsopimuksesta tai työlupahakemuksen TEM 0.54-liitelomakkeella
- Toimita TE-toimistoon myös kopio henkilön passista tai oleskelulupakortista
- Tietojen toimittamisvelvollisuus on riippumaton oleskeluluvan tyypistä ja **koskee myös viisumilla tai viisumivapaasti työskentelyä**

Työpaikalla tulee säilyttää tiedot ulkomaalaisesta työntekijästä ja työntekooikeuden perusteesta

- ▶ Työnantajan tulee **säilyttää** työpaikalla tiedot kaikista palveluksessaan olevista ulkomaalaisista (myös EU/ETA-kansalaiset) ja heidän työntekooikeutensa perusteista siten, että ne ovat tarvittaessa vaivattomasti työsuojeluviranomaisen tarkastettavissa (UlkL 86 a § 3 mom)
  - Tiedoista tulee käydä ilmi ulkomaalaisen työntekijän henkilötiedot ja työntekijän työntekooikeuden peruste
- ▶ Tiedot pitää säilyttää neljä vuotta ulkomaalaisen työntekijän palvelussuhteen päättymisestä
- ▶ Työsuojeluviranomaiset valvovat ulkomaalaisten työntekijöiden työntekooikeutta, heidän työsuhteidensa vähimmäisehtojen toteutumista sekä työturvallisuusmääräysten noudattamista

Toimeksiantajan tulee varmistua työntekijän työnteko-oikeudesta

- ▶ Ulkomaisen työnantajan palveluksessa olevien työntekijöiden työskennellessä urakointi- tai aliurakointityössä tai vuokratyövoimana, työnantajan 72 §:ssä ja 86 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja velvollisuuksia sovelletaan Suomessa toimivaan pääurakoitsijaan tai pääteettäjään (UlkL 86 b §)
- ▶ **Edellä mainitun perusteella pääurakoitsija/pääteettäjä on velvollinen varmistautumaan siitä, että ulkomaisen yrityksen palveluksessa olevilla ulkomaalaisilla työntekijöillä on työnteko-oikeus Suomessa**
  - Käytännössä toimeksiantajan on pystyttävä osoittamaan ulkomaalaisten työntekijöiden työnteko-oikeuden perusteet työsuojelutarkastajalle, jos ulkomaalaiset työntekijät työskentelevät edelleen Suomessa. Toimeksiantajalla ei kuitenkaan ole velvoitetta ulkomaalaisen työnteko-oikeutta koskevien tietojen säilytykseen.

Työntekijän oleskeluluvan (työluvan) hakeminen

- ▶ Ulkomaalainen tarvitsee **työntekijän oleskeluluvan**, jos työskentely ei ole mahdollista muulla oleskeluvalla tai ilman oleskelulupaa
- ▶ Työnantaja tai toimeksiantaja voi ulkomaisen työvoiman käyttöä harkitessaan hakea työ- ja elinkeinotoimistosta **ennakkotietoa** työntekijän oleskeluluvan myöntämisen edellytyksistä
- ▶ Ennakkotietoa haetaan kirjallisesti TEM 0.54 –lomakkeella
- ▶ Ennakkotieto on maksuton

Työntekijä hakee itse oleskelulupaa

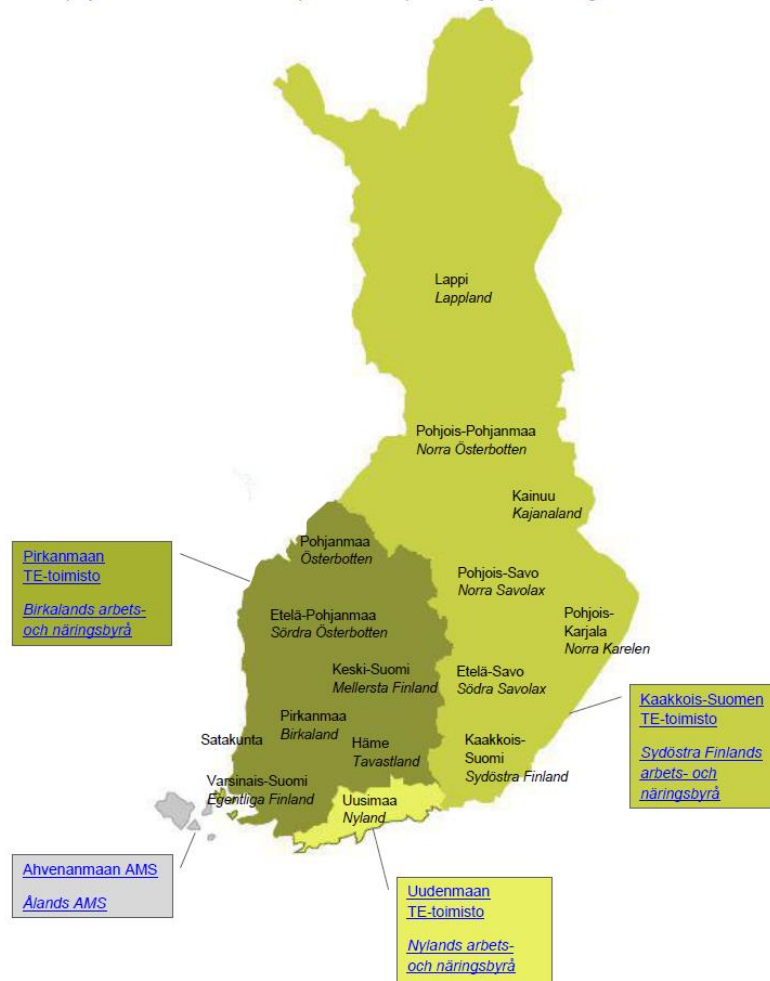
- **Työntekijä** jättää itse hakemuksen Suomen edustustoon, poliisille tai sähköisesti (<https://e-asiointi.migri.fi/>)
- Työntekijä täyttää oleskelulupahakemuksen työnteen perusteella (OLE_TY1-lomake), esittää passin ja passivalokuvan sekä liittää hakemukseen lomakkeessa mainitut selvitykset
- Oleskelulupahakemuksen liitteenä **tulee olla työnantajan täyttämä liite työntekijän oleskelulupahakemukseen (TEM 0.54 -liitelomake)**
- Käsittelymaksu maksetaan hakemusta jätettäessä (paperinen hakemus 500 €, sähköinen hakemus 450 € ja jatkohakemus poliisille 159 €)
- Työskentelyä ei voi aloittaa ennen kuin henkilölle on myönnetty työntekijän oleskelulupa
- Jatko-oleskelulupaa haetaan Suomessa poliisin toimipisteessä, ennen kuin edellinen oleskelulupa päättyy

Työntekijän oleskelulupia käsittelevät TE-toimistot

Lupa-asioita käsittelevät työ- ja elinkeinotoimistot

Byråer som handlägger tillstånds- och registreringsärenden

Employment and Economic Development Offices processing permit and registration matters

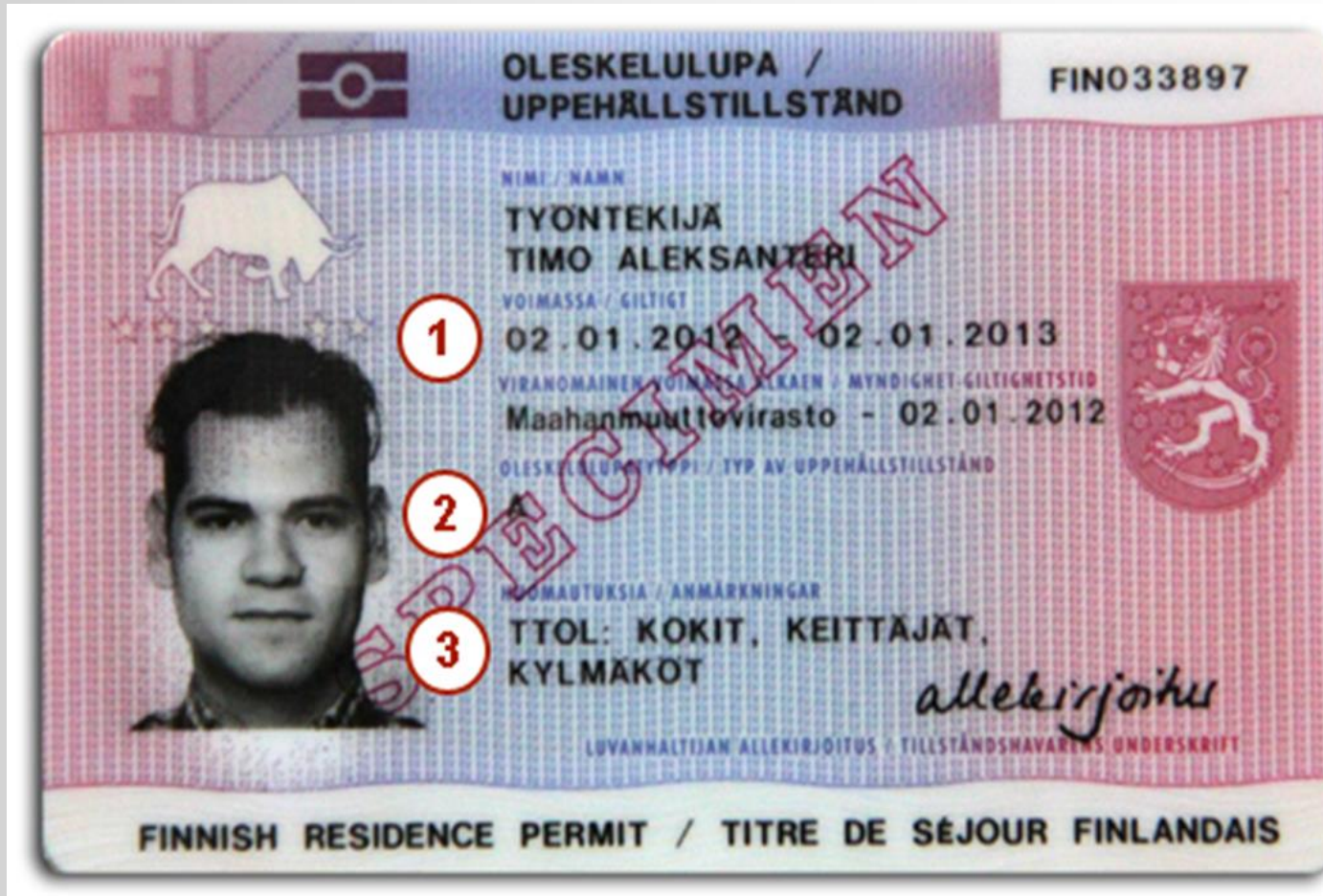
© Työ- ja elinkeinoministeriö 2014

Kun työ tehdään Keski-Suomen alueella, käsittelee hakemuksen Pirkanmaan TE-toimisto

- ▶ <http://toimistot.te-palvelut.fi/pirkanmaa/tyoluvat>
- ▶ Puh   0295 045 502 (ma–pe klo 9–11)
- ▶ Faksi   03 389 1040
- ▶ tyoluvat.pirkanmaa@te-toimisto.fi
- ▶ PL 587, 33101 Tampere

Oleskelulupakortti

Hyödyllisiä linkkejä

- ▶ **www.te-palvelut.fi, www.te-palvelut.fi/finnwork**
  - tarjoaa henkilöasiakkaalle ja työnantajalle tietoa sekä kanavan monipuolisiin asiointipalveluihin
- ▶ **www.yrityssuomi.fi**
  - tarjoaa yrityksille tai yrittäjiksi aikoville tietoa yritystoiminnasta ja julkisista yrityspalveluista sekä näihin liittyviä asiointipalveluja
- ▶ **www.migri.fi**
  - Maahanmuuttovirasto > oleskelulupahakemuslomakkeet
- ▶ **www.intofinland.fi**
  - Kelan ja Verohallinnon yhteinen palvelupiste ulkomaalaisille työntekijöille Suomessa.
- ▶ **www.tyosuojelu.fi**
  - Työsuhdeasiat
- ▶ **www.infopankki.fi**
  - perustietoa muutosta Suomeen, elämisestä Suomessa

Keski-Suomen TE-toimiston EURES-neuvonta

Vapaudenkatu 58 A, 40100 Jyväskylä

Mari Turunen

puh. 0295 046215

mari.turunen@te-toimisto.fi

Sari Takanen

puh. 0295 046080

sari.takanen@te-toimisto.fi

www.te-palvelut.fi/eures